

Møtedato	10.-12.10.2025
Saksbehandler	Arbeidsutvalget
Saksnummer	LS1 06.04-25-26
Gjelder	Innspill: statsbudsjettprioriteringer

Innspill: Statsbudsjettprioriteringer

Formål

Diskutere og gi innspill til hvilke konkrete statsbudsjettprioriteringer NSO kan ha for statsbudsjettet 2027.

Sakspresentasjon

På LS2 skal Landsstyret (LS) vedta NSO sine statsbudsjettprioriteringer for statsbudsjettet 2027. Arbeidsutvalget vil med denne saken ønske innspill til hvilke saker organisasjonen ønsker som statsbudsjettprioritering for 2027.

NSOs prioritering for statsbudsjett 2026 er:

Prinsippet om gratis høyere utdanning for alle, kvalitet i høyere utdanning og like muligheter til utdanning er grunnleggende og skal være førende for NSOs arbeid med statsbudsjettet.

- Studiestøtten økes og knyttes til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden.

Vurderinger og diskusjonsspørsmål

NSO jobber kontinuerlig for all vår politikk, og at det skal finansieres selv om det ikke står i statsbudsjettprioriteringene. Statsbudsjettkravet for 2027 har en innledning som påpeker akkurat dette. Kommer det uventede kutt så vil det reageres på uavhengig av om det står i statsbudsjettkravet eller ikke.

I vårt påvirkningsarbeid må vi være ærlige ovenfor de vil påvirke, og vi må reagere forutsigbart. Dersom vi ønsker oss f.eks. tannlegerabatt for studenter så må vi juble dersom det blir gjennomført. Dersom vi jubler for et statsbudsjett i media, og studentene ikke føler de kommer godt ut av statsbudsjettet mister NSO noe av sin legitimitet som studentenes stemme. Landsstyret sin jobb i denne saken er å finne ut av hva som er det viktigste for studentene i statsbudsjettet 2027.

Er økning av studiestøtten og knytting til grunnbeløpet fortsatt vår viktigste sak?

Statsbudsjettet påvirker studenter og studentenes hverdag på mange områder. En annen sak vi har krevd tidligere er mer penger til studentboliger. Dette påvirker mange studenter, men ikke alle. En grunn til at dette statsbudsjettkravet har blitt fjernet i senere år er at samskipnadene ikke har klart å bruke pengene som regjeringen bevilget til formålet eller kunnet bygge flere boliger. Nasjonale studentrabatter på f.eks kollektivtransport, tannhelse, psykisk helsehjelp og andre ordninger er også noe som går an å legge inn i statsbudsjettkrav. Er det viktigere å jobbe for slike type ordninger enn å heve studiestøtten det kommende året?

Stortinget vedtok våren 2025 følgende vedtak som vil ha betydning for studenter og studiestøtten i denne stortingsperioden. Partiene som støttet forslaget var Venstre, MDG, Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti. Det betyr at det også i denne perioden er et klart flertall på Stortinget for dette, inkludert partiene som støtter Jonas Gahr Støre.

Vedtatt i stortinget 26. mai 2025

- **Stortinget ber regjeringen om å fremme forslag om å knytte studiestøtten til grunnbeløpet i folketrygden, med innføring kommende stortingsperiode.**

Skal vi ha flere statsbudsjettkrav eller holde oss til ett?

NSO har tidligere de siste 14 årene hatt mellom 1 og 4 statsbudsjettkrav. Noen organisasjoner har en smørbrødlister politikerne kan velge i, mens andre har noen få spissede krav. Grunnen til at NSO de siste årene har hatt færre krav, og de siste tre årene bare ett krav, er for å være svært tydelige i vår prioritering ovenfor politikerne.

“Norsk studentorganisasjon er en dyktig organisasjon til å drive lobbyarbeid, nettopp fordi de har noen få politiske hovedkrav som går igjen over flere år. På den måten blir det enklere for politikerne å vite hva de må gjøre for å gjøre studentene i Norge fornøyde.”

Dette sitatet er fra boken *Håndbok for politiske gjennomslag* av Katrine Gramnæs.

Dersom man har flere krav kan det kanskje føre til økt sannsynlighet for gjennomslag på noe, men det vil kunne vanne ut prioriteringene og regjeringen vil kunne vise til at vi har fått gjennomslag dersom vi f.eks får gjennom ett av ti krav på en liste. I tillegg bør vi ta hensyn til Stortingets vedtak

64 fra i vår, og sørge for å knytte studiestøtten til G. Vi bør samtidig jobbe for å få nivået så høyt som
65 mulig, med et mål om minst 1,5 G.

66
67 **Prinsipper for strategisk og godt statsbudsjettarbeid**

- 68 • Langsiktighet – det tok 20 år å få gjennomslag for 11 måneders studiestøtte
 - 69 • Tenk **store** summer – Milliarder, ikke millioner
 - 70 • Ta hensyn til vedtak som binder stortinget og regjering
 - 71 • Gå fra ønske til å prioritere
 - 72 • Konkrete og gjennomførbare krav
- 73